

Ny jordbrukspolitik

Pelare 1 – gårdsstödet

Pelare 2 – landsbygdsprogrammet

Gårdsstödet

För vem?

- Aktiv brukare
  - Tvingande negativlista (direktstödsförordningen)
  - Ett minsta skötselkrav på jordbruksmark
- Småbrukare – valbart för medlemsstaterna
- Unga brukare – krav

För vad?

- Nya definitioner av åker- och betesmark
- Förgröningen

Hur?

- Kopplade stöd
- Utjämning av stödrätter

Definition åkermark

Varför?

- Definitionen i dag är för allmänt hållen
- ”Lämplig att plöja” är svårtolkat
- Gråzoner mot både bete och annan mark

Förslag

Jordbruksmark som används för växtodling eller som hålls i ett sådant tillstånd att den kan användas för växtodling utan någon särskild förberedande åtgärd annat än användande av gängse jordbruksmaskiner och metoder. Marken ska kunna användas för växtodling varje år.

Definition betesmark

- Bekymmer med nuvarande
  - Olika blockgränser för gårdsstöd och miljöersättning
  - Hål i blocken
- Möjligheter i reformen
  - Traditionell betesmark – stödberättigande för gårdsstöd
  - Något större acceptans för buskar, träd och impediment

Definition betesmark

Jordbruksverkets principer för eventuellt ny definition

- En gräns för blocket
  - Ingen trädräkning på marker med särskilda värden
  - Tillåta en större areal för enskilda buskar och naturliga impediment
  - Tillåta en större procentuell andel för buskar och naturliga impediment
- Marker med enbart gårdsstöd och/eller miljöersättning för allmänna värden ska ha samma villkor som idag
- Alvarmarker kan återfå gårdsstöd
- Skogsbete, fäbodbete och mosaikbetesmarker ska endast kunna berättiga till miljöersättning

Förgröningen

1. Gröddiversifiering
  2. Permanenta gräsmarker
  3. Ekologiska fokusarealer
- 30 procent av gårdsstödet mot att förgröningen efterlevs
  - Lantbrukare som har certifierad ekologisk produktion – gräddfilen
  - Lantbrukare som ingår i andra certifieringssystem – gräddfilen (MS bestämmer)
  - Mark i Natura 2000 – endast förgröningsvillkor om de är kompatibla med bevarandeplan

Gröddiversifiering

- 10-30 hektar åker – två grödor
- Mer än 30 hektar – tre grödor
- Över 62 breddgraden – två grödor om man har mer än 10 hektar, men inte tre
- Regler kring andel av grödorna och vad som gäller vid hög andel vall, salix och träda
- Regler för vad som kan räknas som en gröda, t ex är höst- och vårvete två olika grödor
- Undantag...

- Förenkling: Tvärtom
- Miljöeffekt: Marginell, om någon

Permanenta gräsmarker

Permanent
gräsmark

Naturbetesmarker och slåtterängar

Gräs på åkermark (vall) som legat i minst fem år

Gräs på åkermark som ingår i växtföljd

Odlad gröda

Träda

Nytt ägoslag?

Åker

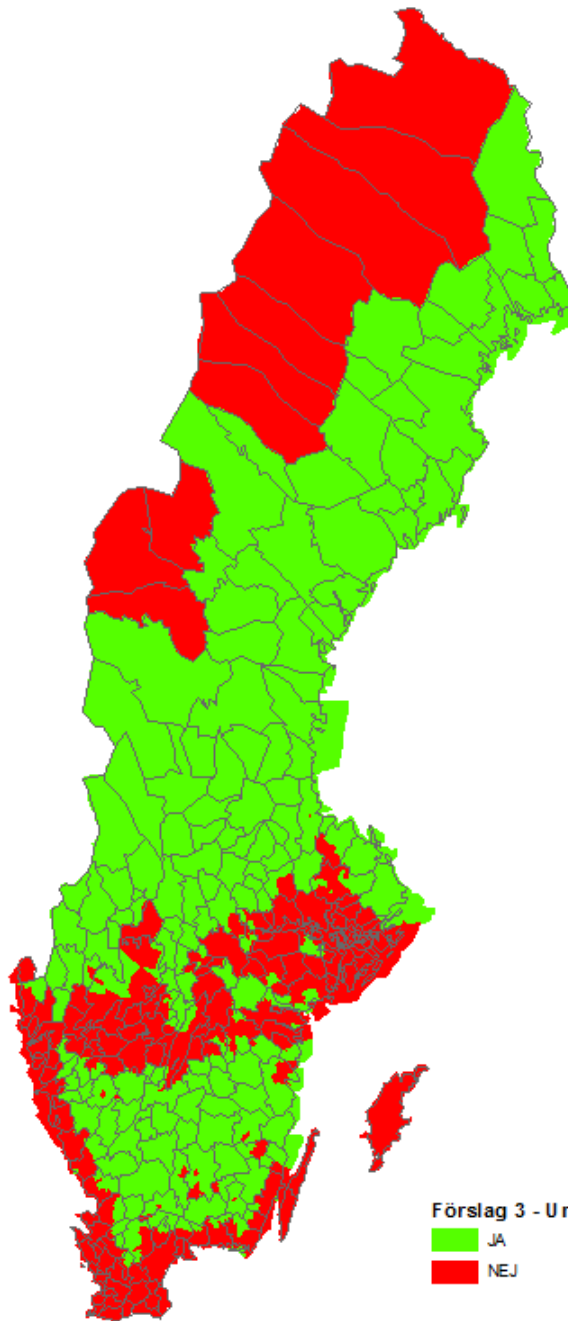

Permanenta gräsmarker

1. MS ska peka ut "miljömässigt känsliga" permanenta gräsmarker, åtminstone inom Natura 2000
    - Får inte plöjas
    - Får inte aktivt omvandlas till annan markanvändning
  2. MS ska bevara permanenta gräsmarker på en viss nivå (referensareal)
    - Kan innebära att lantbrukare måste återställa vall
- Förenkling: Nej
  - Miljöeffekt: Marginell, om någon

Ekologiska fokusarealer

- För lantbrukare med mer än 15 hektar åkermark ("arable land")
- 5 procent av åkermarken
- Gäller inte om gårdens jordbruksmark till minst 75 procent består av permanent gräsmark (gäller bara om övriga 25 procent är < 30 hektar)
- Gäller inte om gårdens åkermark till minst 75 procent används för vall, träda, odling av baljväxter (gäller bara om övriga 25 procent är < 30 hektar)
- Gäller inte om man bor i kommun/församling med mycket skog, "skogsundantaget"
  - Ingå i LFA
  - Kvoten skogsareal/jordbrukareal i området vara högre än 3
  - Kvoten skogsareal/landareal i området vara högre än 0,5

Möjligt
Skogsundantag
Röda områden =
tvingade att ha EFA

Denna karta är ett
förslag på
avgränsning.
Beroende på nya
LFA-gränser kan
områdena ändras

Ekologiska fokusarealer

MS måste välja minst en av följande

- **Träda**
- Terrass (inte aktuellt i Sverige)
- Landskapselement
- Buffertremсор
- Ytor med agroforestry (inte aktuellt i Sverige)
- Skogsremсор
- **Salix**
- Beskogade ytor (inte aktuellt i Sverige)
- Fånggrödor
- **Kvävefixerande grödor**

Ekologiska fokusarealer

Vilka väljer Sverige?

Vilka villkor ska gälla för de olika åtgärderna?

Regional tillämpning?

- Förenkling: Absolut inte
- Miljöeffekt: Beror på Sveriges val av åtgärder, lantbrukarnas val och var de ekologiska fokusområdena hamnar

Fortsättning följer...

- Så håll dig uppdaterad!
- Läs mer om gårdsstödet, förändringar, beslut etc. på:
<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/stod/stoden efter2013/jordbrukarstod.4.7fce753c13a4ec2cda780001773.html>
- Prenumerera på nyhetsbrev:
<http://www.jordbruksverket.se/omjordbruksverket/prenumera.4.5aec661121e2613852800010481.html>

Landsbygdsprogrammet

- 6 prioriteringar
- 18 fokusområden

4. Återställa, bevara och förbättra ekosystem som har samband med jord- och skogsbruket, med särskild inriktning på följande:

a) Återställa, bevara och förbättra den biologiska mångfalden (bland annat inom Natura 2000-områden, i områden med naturliga eller andra särskilda begränsningar), jordbruk med höga naturvärden samt de europeiska landskapens karaktär.

b) Förbättra vattenförvaltningen, inbegripet användningen av gödselmedel och växtskyddsmedel.

c) Förebygga markerosion och förbättra markskötseln

Vad gäller för 2014?

- 32 450 miljoner kronor mellan 2014 och 2020, skev fördelning mellan åren

Minskat program 2014. Eskil satsar på

1. De tre största miljöersättningarna, går att förlänga åtaganden (bete, vall, eko)
2. Kompensationsbidraget
3. Investeringar i jordbruket
4. Bredband
5. Matlandet
6. Greppa näringen, växtskyddscentralerna
7. Leader

I princip inget annat

Vad händer sen då?

VI VET INTE!!

- Ett rikt odlingslandskap (förslag i TULPAN)
  - Betesmarker och slåtterängar
  - Restaurering av betesmarker och slåtterängar
  - Särskild skötsel av slåtterängar
  - Natur- och kulturmiljöer
  - Blommande vall (vall på slätten)
  - Mångfaldsträda
  - Traditionella och bevarandevärda växtsorter
  - Hotade åkerogräs
  - Fäbodbete
  - Hotade husdjursraser
  - Miljöinvesteringar
  - Rådgivning

- Levande skogar (TULPAN)
  - Miljöinvesteringar
  - Rådgivning
- Myllrande våtmarker (TULPAN)
  - Skötselersättning
  - Miljöinvestering

- Ingen övergödning (TULPAN)
  - Fånggrödor, vårberibetning
  - Skyddszoner, inklusive anpassade skyddszoner
  - Växtnäringsplanering
  - Miljöinvesteringar
  - Rådgivning
- Gifrfri miljö (TULPAN)
  - Rådgivning
- Begränsad klimatpåverkan (TULPAN)
  - Investeringsstöd
  - Rådgivning

- Mål för ekologisk produktion (TULPAN + utredning)
  - Eko
  - Rådgivning
- Djurväl färden (TULPAN)
  - Suggor
  - Mjölkcor
  - Am-dikor
  - Ungnöt
  - Rådgivning

Vad är det som händer?

- Sveriges landsbygdsprogram ska skickas till KOM i februari 2014 – departementet skriver
- Hela programmet ska beskrivas även om inte allt genomförs 2014/2015
- Programmet träder troligen i kraft i slutet av 2014
- Osäkert när man kan börja söka stöden

- Håll dig uppdaterad!

http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/stod/stoden_efter2013/vadhurochnar.4.7fce753c13a4ec2cda780001763.html